

PÓLYA TIBOR (1886-1937)

Család, 1907 | Family, 1907

Olaj, vászon | Oil on canvas, 72,5x80,5 cm
Jelezve jobbra lent | Signed bottom right: Pólya T. 1907 Dec. 6Kezdő ár | Starting price: 850 000 Ft / 2 576 EUR
Becsérték: 1 500 000 – 2 000 000 Ft
Estimated value: 4 545 – 6 061 EUR

REPRODUKÁLVA | REPRODUCED:

| Csiszár Róbert Péter: Pólya Tibor.
Damjanich János Múzeum, Szolnok, 2017., 22; 32, 4. kép

A párizsi Vollard Galéria 1903-ban gyűjteményes tárlaton mutatta be a nem sokkal korábban elhunyt Paul Gauguin műveit. A művész az impresszionizmust követő időszak egyik legmeghatározóbb alkotója volt, munkássága nem csupán a Nabikra hatott, de alkotásainak a fauvizmus és a kubizmus kialakulásában is döntő szerep jutott. A hazájában ekkor már ünnepezték festő művei Kelet-Európa felé csak néhány évvel később jutottak el. A bécsi Miethke Galéria 1907 kora tavaszán rendezett retrospektív kiállítást Gauguin festményeiből, rajzaiból, kerámiáiból és fadarabjaiból. A tárlat anyaga továbbutazott a budapesti Nemzeti Szalonba, így azt a hazai közönség is megcsodálhatta 1907 májusában. Gauguin művei a kinyilatkoztatás erejével hatottak a magyar művészek közül több nagybányai és szolnoki mesterre, valamint tanítványaira is. Ezek között volt Fényes Adolf, aki ráadásul 1907-ben Párizsban is járt, testközelből tapasztalva Gauguin kultuszát és az ebből sarjadó fauvizmus diadalát. Nincs rá adat, hogy az ifjú Pólya Tibor, aki Fényes tanítványa volt, látta-e a budapesti Gauguin-kiállítást, de az ekkor született művei beszédesebbek a száraz adatoknál.

„A szolnoki művésztelepen Fényes Adolf keze alá került s az ő oktatását élvezte Lechner Döncivel és Faragó Gézával, mesterüket ezerkilencszázhat nyarán Szentendrére is elkísérik. Jó és alapos iskola volt a Fényesé, a művészet lényegét tanulta meg, s olyan alapot szerez, melyre egyéni művészetét felépíthette.” – emlékezett barátjáról Herman Lipót.

Pólya most aukcióra kerülő remekén, az 1907. december 6-i dátum pontosítja a mű elkészültét. A festmény – mely vagy Szolnokon, vagy pedig a szentendrei tartózkodás során született – három, valószínűleg közös családba tartozó gyereket ábrázol, akik épp reggelijüket fogyasztják. A bensőséges jelenetet Pólya tiszta, keveretlen tubusszínekkel festette meg. A sámlin ülő fiú első pillantásra feketének tűnő ruhája valójában tengeremély kobaltzöld, a kötényes lány öltözete és a bögrék mélysötét indigókék, a szikrázóan sárga fejkendő kislány ruhája pedig az égett sziéna különböző árnyalataiban pompázik. Pólya festménye az életből kiragadott jellemző pillanat művészi megörökítése, melyet a színek káprázatos tűzijátéka varázsol a korai magyar modernizmus igazi gyöngyszemévé.

RUM ATTILA

